

Warszawa, dnia 16 lutego 2011 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DG2/0602/143 /IMN/09/10/11/3518

SECRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 18.02.11
nr. 1482 podpis. [signature]

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 17.02.11.

nr. 702 podpis. [signature]

Szanowny Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na pismo z dnia 2 lutego 2011r., nr BPS/DSK-043-3306/11, przy którym przekazano oświadczenie złożone w dniu 27 stycznia 2011 r. przez Pana Senatora Czesława Ryszkę na 69 posiedzeniu Senatu RP w kwestii stwierdzenia zawartego w „Opinii dotyczącej sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku w części 78 i 79 – Obsługa długu zagranicznego i krajowego”, nr BAS 1166/09, 1167/09 z dnia 15 czerwca 2009 r., w celu uzupełnienia wyjaśnień zawartych w piśmie z dnia 18 listopada 2010 r., nr DG2/662/849/IMN/09/10/3518, przekazuję w załączeniu kserokopie:

- ww. Opinii z dnia 15 czerwca 2009 r., w której wskazany jest jej autor,
- pisma z dnia 9 lutego br., nr DG2/0601/92/IMN/09/10/11/804, skierowanego do Pana Michała Królikowskiego, Dyrektora Biura Analiz Sejmowych, zawierającego prośbę o przekazanie odpowiedzi na pytania zadane w treści ww. oświadczenia Pana Senatora,
- pisma z dnia 10 lutego br., nr BAS – 141 – 3(2)/11, stanowiącego odpowiedź na ww. pismo z dnia 9 lutego br.,

a także wydruki właściwych stron dokumentów, dotyczących wykonania budżetu państwa za rok 2008 w części 78 „Obsługa długu zagranicznego” (w której, jak podano w ww. piśmie z dnia 18 listopada 2010 r., rozliczane są m.in. wpływy i wydatki z tytułu kredytów zaciągniętych przez producentów żywności bezglutenowej):

- str. 7 i 9 Informacji Ministra Finansów o poręczeniach i gwarancjach udzielonych w 2008 roku przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa

Krajowego ze środków Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych, na którą powołuje się także Biuro Analiz Sejmowych w piśmie z dnia 10 lutego 2011 r.,

- str. 11, 12 i 13 Informacji Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wykonania w 2008 roku budżetu państwa w częściach 78 Obsługa zadłużenia zagranicznego 79 Obsługa długu krajowego,
- str. 42, 43 i 271 Sprawozdania Rady Ministrów z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. (Omówienie),
- str. 1-6 Wystąpienia Pokontrolnych Wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 14 kwietnia 2009 r. KBF-410-10-1/09, P/08/040.

W tym miejscu pragnę nadmienić, iż biorąc pod uwagę różną szczegółowość powołanych dokumentów, nie we wszystkich z nich jest odniesienie do wydatków realizowanych z tytułu udzielonej gwarancji, którą zostali objęci producenci żywności bezglutenowej. Kwoty wydatków budżetowych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa ujęte są w ustawach budżetowych w kwotach ogólnych. Pozwolę sobie przesłać dodatkowo kserokopię części opisowej Ustawy budżetowej na rok 2008 i wyciąg z załącznika nr 2 do tej ustawy, jako dowód takich zapisów.

Jednocześnie, wyrażam nadzieję, że przedłożone materiały, a także wyjaśnienia zawarte w obydwu moich pismach, okażą się wystarczające do kompleksowego wyjaśnienia sprawy.

J. Powarżanek

Zupowazdzenia Ministra Finansów
POISEPENTAFEE STAMU

Jacek Dominik

Zal. ww.

Do wiadomości:

Szanowny Pan
Michał Królikowski
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych
ul. Zagórna 3
00 - 441 Warszawa

Iwańska Monika

Od: Agnieszka Gmaj [agnieszka.gmaj@sejm.gov.pl]
Wysłano: 16 listopada 2010 10:13
Do: Iwańska Monika; Gać Małgorzata
Temat: opinia nr 1166/09

Załączniki: SCAN0851_000.pdf

SCAN0851_000.pdf
(438 KB)

Szanowne Panie

W załączeniu przekazuję opinię nr 1166/09, o którą Departament Gwarancji i Poręczeń prosił w piśmie nr DG2/6625/822/IMN/09/10/804 z dnia 10.11.2010.

Z poważaniem

Agnieszka Gmaj

Biuro Analiz Sejmowych
Kancelarii Sejmu

BAS – 1166/09, 1167/09

Pan Poseł Zbigniew Chlebowski
Przewodniczący Komisji
Finansów Publicznych

Opinia dotycząca sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres
od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku w części 78 i 79
- Obsługa długu zagranicznego i krajowego

Uwagi ogólne

Wykonanie budżetu państwa w 2008 roku w pozycji wydatków na koszty obsługi długu ogółem (Dział 757) kształtowało się na poziomie niższym zarówno w stosunku do zapisów budżetowych, jak i w relacji do 2007 roku.

W trakcie roku Minister Finansów podjął decyzję o dokonaniu przesunięć w ramach części 79, nie zmieniając jednak limitu wydatków. Celem tej zmiany miało być większe wykorzystanie instrumentów pochodnych (swapów), dzięki którym możliwe jest rozłożenie kosztów obsługi w czasie, poprzez ich większą kumulację w 2008 roku i jednoczesne obniżenie ich poziomu w 2009 roku. Niestety wzrost ryzyka kredytowego związanego z partnerami ewentualnych transakcji swapowych (głównie banków komercyjnych) oraz zbyt wysoka nieprzewidywalność warunków rynkowych spowodowały znaczne obniżenie realizacji powyższych operacji (w 2008 roku przeprowadzono transakcje o wartości nominalnej 12 mld zł wobec 43 mld w 2007 roku).

Powyższe ograniczenia w wykorzystaniu przesuniętych środków było przyczyną podjęcia pod koniec roku kolejnej decyzji o ich zablokowaniu i wygenerowaniu oszczędności w dziale obsługa długu publicznego na łączną kwotę blisko 2,2 mld zł.

Obniżenie wydatków budżetu państwa w stosunku do zapisów ustawy po zmianach miało miejsce zarówno w przypadku obsługi długu krajowego (spadek o 11,2%), jak i długu zagranicznego (spadek o 12,1%).

Do najważniejszych przyczyn zaistniałych w 2008 roku, mających kluczowy wpływ na powyższe wyniki zaliczyć należy:

- korzystne kształtowanie się kursu wymiany złotego w terminach realizacji wydatków odsetkowych (szczególnie w okresie kwiecień – sierpień) w relacji do planów budżetowych,
- różnice w stosunku do planowanego poziomu stóp procentowych zarówno w kraju, jak i zagranicą,
- zmniejszenie emisji obligacji skarbowych, których obsługa planowana była już w 2008 roku,
- opóźnienia w realizacji przedsięwzięć, które miały być finansowane z zaciągniętych kredytów w MIF,
- rozliczenia zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji SP (wyплаты oraz wpływy z przeprowadzonych działań windykacyjnych).

Generalnie należy zatem stwierdzić, iż niższa od założeń obsługa długu SP była wynikiem nieprzewidzianych zmian rynkowych (i w większości korzystnych wycen rachunkowych składników kosztów obsługi długu), zaniechań i opóźnień w realizacji planowanych zadań, ale także podjętych już pod koniec 2007 roku transakcji na instrumentach pochodnych pozwalających na obniżenie części kosztów odsetkowych w 2008 roku.

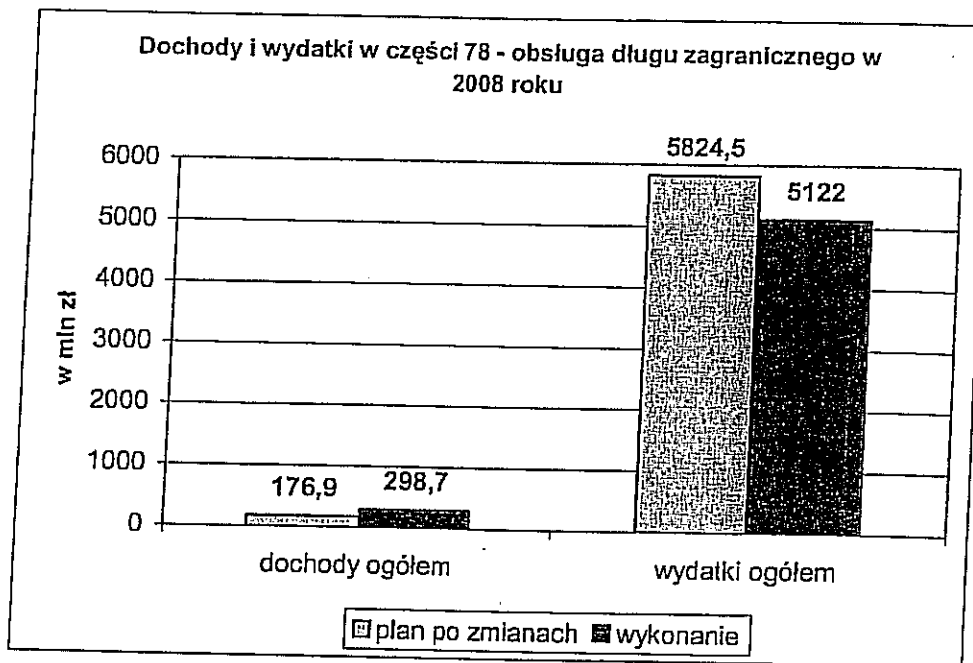
Obsługa długu zagranicznego

Wydatki na obsługę długu zagranicznego w 2008 roku prawie 33-krotnie przewyższały dochody klasyfikowane w części 78 (wykres 1).

Dochody zagraniczne, zrealizowane na poziomie 0,3 mld zł, czyli o 68,8% wyższym niż planowano obejmowały przede wszystkim: odsetki i opłaty od udzielonych pożyczek, kredytów zagranicznych oraz rachunków specjalnych, wpłat z tytułu poręczeń i gwarancji SP spłaty kredytów, nieplanowanych dochodów z tytułu prowadzonych operacji zarządzania długiem Skarbu Państwa (głównie z wykorzystaniem skarbowych papierów wartościowych).

Wydatki na obsługę długu zagranicznego zaplanowano w budżecie państwa na 2008 rok na kwotę 5,9 mld zł, co stanowiło poziom o prawie 1 mld wyższy aniżeli w 2007 roku. W dniu 5 września 2008 roku decyzją Ministra Finansów obniżono jednak poziom wydatków na powyższą pozycję budżetu o 0,1 mld zł przeznaczając ją na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych SP.

Wykres 1.

W dniu 8 grudnia 2008 roku Minister Finansów przeprowadził także blokadę środków z obsługi długu zagranicznego na kwotę 0,6 mld zł.

Ostateczne wykonanie w powyższej pozycji wyniosło 87,9% kwoty po zmianach, czyli 5,1 mld zł. Różnica zatem między ostateczną realizacją wydatków a zapisami ustawowymi po zmianach wyniosła 0,7 mld zł, co oznacza wzrost jedynie o 3,4% w stosunku do 2007 roku.

Powyższe decyzje oszczędnościowe oraz korzystny dla budżetu wynik w kosztach obsługi zadłużenia były konsekwencją:

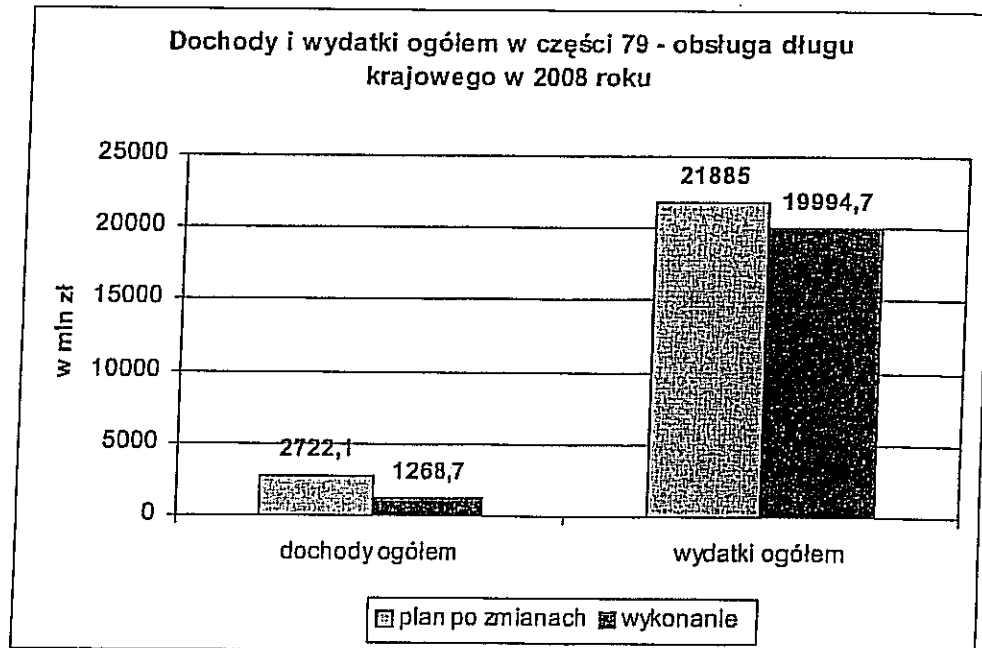
- dokonywania wydatków odsetkowych z tytułu zaciągniętego długu zagranicznego (papierów skarbowych i kredytów w MIF) w terminach, w których kurs walutowy (złotego do walut obcych) kształtował się na korzystnym poziomie,

- przeprowadzenia przedterminowego wykupu obligacji Brady'ego oraz zadłużenia wobec Francji i braku konieczności ich dalszej obsługi,
- niższych od planowanych stóp procentowych zadłużenia zaciągniętego w USD,
- niższych od planowanych kwot zaciągniętych kredytów w MIF (dotyczące m.in. Projektu Poakcesyjnego Wsparcia Obszarów Wiejskich, czy Realizacji Projektu Ochrony Przeciwpożarowej w Dorzeczu Odry)
- obniżonych kosztów operacyjnych, związanych z organizacją emisji SPW ze względu na zmniejszenie operacji zagranicznych w tym zakresie,
- wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji SP, będących konsekwencją niewywiązania się kredytobiorcy ze spłaty zobowiązań. Wypłata dotyczyła gwarancji zagranicznych udzielonych dwóm rodzajom podmiotów (Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno-Spożywcze S.A. oraz producenci żywności bezglutenowej).

Obsługa długu krajowego

Uzyskane w części 79 dochody budżetowe były niemal 16-krotnie niższe aniżeli zrealizowane wydatki (wykres 2).

Wykres 2.

Dochody wykonane zostały w kwocie blisko 1,3 mld zł, czyli o 46,6% mniej w stosunku do założeń, na co składało się głównie: zmiana planów sprzedaży obligacji kuponowych i detalicznych w danych warunkach rynkowych (w tym m.in. uzyskanie wyższych premii z tytułu nadwyżki pomiędzy ceną sprzedaży a ceną emisji obligacji, czego nie można było przewidzieć w okresie planowania), odsetek od udzielonych pożyczek z budżetu państwa oraz wpływów z przeprowadzonych działań windykacyjnych dotyczących beneficjentów krajowych gwarancji i poręczeń SP.

Wydatki na obsługę długu krajowego ostatecznie wyniosły 20 mld zł i były niższe od planu o 8,6% oraz zdecydowanie niższe w stosunku do 2007 roku (o 11,6%). Na powyższy wynik złożyły się:

- niższa od planowanej łączna ilość emisji obligacji skarbowych na rzecz bonów skarbowych,
- dodatkowa obsługa emisji bonów krótkoterminowych (niestandardowych) do zarządzania płynnością,
- niższe wykorzystanie transakcji na instrumentach pochodnych,
- różnice w operacjach zamiany obligacji skarbowych zapadających w 2008 roku oraz w 2009 roku, niższa realizacja w 2007 roku spowodowała wzrost kosztów, z kolei zmniejszenie operacji zamiany w 2008 roku – obniżyło koszty w 2008 roku, ale wpłynie na ich wzrost w 2009 roku,
- zapłata odsetek od jednodniowych pożyczek zaciągniętych na rynku międzybankowym w celu zarządzania płynnością,
- poniesienie kosztów operacyjnych związanych z emisji SPW (w tym opłat na rzecz agentów emisji obligacji detalicznych oraz rocznej opłaty dla GPW).
- wypłat z tytułu udzielonych krajowych gwarancji i poręczeń SP, które w największym stopniu dotyczyły niespłaconych kredytów zaciągniętych przez spółdzielnie mieszkaniowe (ponad 3,5 mln zł).

Podsumowanie

Sprawozdanie z wykonania budżetu państwa w 2008 roku w części 78 oraz 79 wymaga przyjęcia.

Łączne dochody uzyskane w dziale 78 oraz 79 wyniosły blisko 1,6 mld zł, natomiast łączne wydatki 25,1 mld zł. Gdyby zatem przyjąć w tym miejscu rachunek

per saldo (czyli wykorzystanie dochodów na spłatę wydatków) to tzw. luka odsetkowa (w tym przypadku ujemna) wyniosłaby blisko 23,6 mld zł, co jest wynikiem lepszym o prawie 2,5 mld zł niż w 2007 roku.

Obniżenie kosztów obsługi długu zarówno zagranicznego, jak i krajowego było wypadkową sytuacji na rynku finansowym oraz silnych fluktuacji wskaźników rynkowych (głównie stóp procentowych oraz kursu walutowego zarówno w kraju, jak i zagranicą). Niewątpliwie kluczowym okazał się termin (a konkretnie miesiąc i dzień) realizacji wypłat z tytułu kosztów odsetkowych, szczególnie w przypadku obsługi długu zagranicznego, gdyż praktycznie co miesiąc zmieniał się poziom kursu walutowego, z dodatkową zmianą jego trendu w połowie roku.

Należy jednak zaznaczyć dwa istotne zagrożenia wynikające z realizacji budżetu państwa w 2008 roku w ramach omawianej części, których skutkiem będą wyższe obciążenia obsługą zadłużenia w 2009 roku:

1. znaczący wzrost wykorzystania w 2008 roku bonów skarbowych w celu finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, co wpłynie na przeniesienie spłaty dyskonta z tytułu ich wykupu na rok następny;
2. obniżenie zakresu przeprowadzonych operacji zamiany obligacji zapadających w 2009 roku oraz ograniczenia w wykorzystaniu instrumentów pochodnych, które umożliwiłyby dokonanie równomiernego rozkładu kosztów, poprzez większe ich poniesienie w 2008 roku (kiedy zarezerwowano na to środki).

Weryfikacja tekstu:

Zofia Szpringer

Sporządziła: Kamilla Marchewka-Bartkowiak - specjalista ds. finansów publicznych

Akceptował: Wicedyrektor Biura Analiz Sejmowych

Grzegorz Gołębiowski

Warszawa, dnia 9 lutego 2011 r.

MINISTERSTWO FINANSÓW
Departament Gwarancji i Poręczeń
DG2/0601/ 92 /IMN/09/10/11/804

Szanowny Pan
Michał Królikowski
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych
ul. Zagórna 3
00 - 441 Warszawa

Szanowny Panie Dyrektorze,

W związku z oświadczeniem złożonym przez Pana Senatora Czesława Ryszkę na 69. posiedzeniu Senatu w dniu 27 stycznia br. (kserokopia w załączeniu), a także w nawiązaniu do pisma z dnia 10 listopada 2010 r., nr DG2/6625/822/IMN/09/10/804, w sprawie opinii nr **BAS - 1166/09, 1167/09 z dnia 15 czerwca 2009 r.**, o której mowa ww. oświadczeniu, dotyczącej sprawozdania z wykonania budżetu państwa za rok 2008 (obsługa długu zagranicznego i krajowego), Departament Gwarancji i Poręczeń Ministerstwa Finansów zwraca się z uprzejmą prośbą o przekazanie odpowiedzi na pytania zadane w treści załączonego oświadczenia, dotyczące kwestii pozostających w ramach kompetencji Biura Analiz Sejmowych.

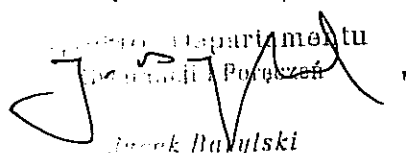
Jednocześnie Departament Gwarancji i Poręczeń Ministerstwa Finansów przesyła w załączeniu:

- kserokopię oświadczenia Pana Senatora z dnia 21 października 2010 r.,
- kserokopię pisma z dnia 18 listopada 2010 r., nr DG2/662/849/IMN/09/10/3518, wraz z kserokopią załącznika, stanowiącego odpowiedź na ww. oświadczenie z dnia 21 października 2010 r.

Z uwagi na wymóg udzielenia odpowiedzi na oświadczenie z dnia 27 stycznia br. w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jego przekazania, Departament Gwarancji i Poręczeń Ministerstwa Finansów prosi o potraktowanie sprawy jako pilnej i przesłanie informacji, o których mowa powyżej, w terminie do dnia 15 lutego br., także na nr fax: 022 694 33 88.

Zal. ww.

Z poważaniem,

Departamentu
Gwarancji i Poręczeń

Jacek Bawylski

Warszawa, 10 lutego 2011 r.

BAS-141-3(2)/11

W-2
W-3
Kowalski I.
11.02.2011
BAS

Pan
Jacek Barylski
Dyrektor
Departamentu Gwarancji i Poręczeń
Ministerstwo Finansów

Wznowy Panie Dyrektorze!

W związku z nadesłanym do Biura Analiz Sejmowych pismem nr DG2/0601/92/IMN/09/10/11/804 z dnia 9 lutego 2011 roku związanym z oświadczeniem Pana Senatora Czesława Ryszki w sprawie opinii BAS z wykonania budżetu za 2008 rok w części „Obsługa długu zagranicznego i krajowego”, uprzejmie informuję, iż dane dotyczące wypłat dokonanych z budżetu państwa w 2008 roku z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji zagranicznych zaczerpnięte zostały z dokumentu Ministerstwa Finansów pt. *Informacja o poręczeniach i gwarancjach udzielonych w 2008 roku przez Skarb Państwa, niektóre osoby prawne oraz Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych.* (rok publikacji: 2009)

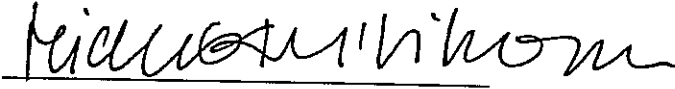
W powyższym dokumencie (s. 7), w wykazie płatności ze środków budżetowych z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa wśród dłużników wskazano m.in. producentów żywności bezglutenowej. Z informacji tej wynika, iż wydatki budżetowe z tytułu udzielonych gwarancji zagranicznych poniesione w 2008 roku (łącznie na kwotę 7.180.827 zł) były konsekwencją niewywiązania się przez dłużników (kredytobiorców) ze spłaty zaciągniętych kredytów bankowych gwarantowanych przez Skarb Państwa. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż w cytowanym dokumencie nie ma żadnych informacji wskazujących, że beneficjentem przedmiotowej gwarancji rozumieniu art. 81 ust. 1 prawa

bankowego - zagranicznej był bank komercyjny, tj. wskazany w oświadczeniu Bank Handlowy SA.

Wobec powyższego w opinii Biura Analiz Sejmowych zawarto stwierdzenie: „Powyższe decyzje oszczędnościowe oraz korzystny dla budżetu wynik w kosztach obsługi zadłużenia były konsekwencją: (...) wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, będących konsekwencją niewywiązania się kredytobiorcy ze spłaty zobowiązań. Wypłata dotyczyła gwarancji zagranicznych udzielanych dwóm rodzajom podmiotów (Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno Spożywcze S.A. oraz producenci żywności bezglutenowej)“.

Redakcja dwóch ostatnich zdań może nie dość skutecznie usunąć ewentualne wątpliwości, czy gwarancja została udzielona w związku z długiem dwóch wskazanych kategorii podmiotów, czy też miała postać zobowiązania do płatności na ich rzecz. Tymczasem intencją autorki było wskazanie źródła zobowiązania do wypłaty gwarancji Skarbu Państwa, odtworzonego przez kategorię dłużników, a nie beneficjenta gwarancji.

z wywinięciem formuły

Michał Królikowski
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

INFORMACJA

**O PORECZENIACH I GWARANCJACH UDZIELONYCH W 2008 ROKU
PRZEZ SKARB PAŃSTWA, NIEKTÓRE OSOBY PRAWNE
ORAZ BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO ZE ŚRODKÓW
KRAJOWEGO FUNDUSZU PORECZEŃ KREDYTOWYCH**

WARSZAWA

2009

92.531.680
95.388.428
40.256.574

beli Kursów

ństwa z
owiązań

ch (wsp.

ch (wsp.

etowych

ch (wsp.

ryzyka

I w sumie
cjalnych
owiązań

31.12.2008

7

6

5

2

10

nia są

ancji i

atków

Według

ancji i

Wg prognozy na dzień		Kwota przewidywanych wypłat do 2040 r. w zł		Współczynnik ryzyka dla całego portfela	
		31.12.2007	31.12.2008	31.12.2007	31.12.2008
Razem		8.050.919.398	8.333.005.983	25,6%	26,4%
w tym:	poręczenia i gwarancje krajowe	3.926.744.864	3.750.045.812	40,0%	43,4%
	gwarancje zagraniczne	4.124.174.534	4.582.960.171	19,0%	20,0%

W 2008 r., na skutek wzrostu kwoty potencjalnych zobowiązań oraz długoterminowego współczynnika ryzyka dla całego portfela, zwiększyła się kwota przewidywanych wypłat. Tak jak w roku 2007, relatywnie większym ryzykiem obarczone są poręczenia i gwarancje krajowe.

3.5 Wydatki i należności Skarbu Państwa

3.5.1 W 2008 r. Minister Finansów spłacił ze środków budżetu państwa:

- kwotę 3.625.566 zł z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych,
- kwotę 7.180.827 zł z tytułu gwarancji zagranicznych,

łącznie 10.806.393 zł, co oznacza zmniejszenie wydatków z tego tytułu w stosunku do 2007 r. o 29,7%.

Wykaz płatności dokonanych w 2008 roku ze środków budżetowych z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń przedstawia poniższa tabela:

Gwarancje zagraniczne		
Dłużnik		Kwota wypłat w zł
Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno-Spożywcze S.A.		6.694.868
Producenci żywności bezglutenowej		485.959
Razem		7.180.827
Poręczenia i gwarancje krajowe		
Dłużnik		Kwota wypłat w zł
Spółdzielnie mieszkaniowe		3.597.476
Poniesione koszty w związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi dotyczącymi udzielonych poręczeń Skarbu Państwa		28.090
Razem		3.625.566

3.5.2 Należności z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń wynoszą, wg stanu na dzień 31.12.2008 r., 900.713.263 zł, co oznacza, że w stosunku do roku 2007 pozycja ta odnotowała spadek o 1,1 %.

Należności regresowe Skarbu Państwa, powstałe w wyniku spłaty poręczonych lub gwarantowanych zobowiązań, wg stanu na dzień 31.12.2008 r., wynoszą:

- 747.306.868 zł z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych,
- 153.406.395 zł z tytułu gwarancji zagranicznych.

Kwota należności Skarbu Państwa stanowi 2,9 % łącznych, potencjalnych, niewymagalnych zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

wstałych w
ntowanych
większych
ści Skarbu
zł
185.806.64
120.325.22
101.687.45
89.904.82
85.852.20
58.101.38
60.882.03
198.153.48
900.713.20

astawowe
działania
ństwa z
ania te
zakresie
ie spłaty
sprzedaż
niczeniu
inansów
zakresie
v latach
Skarbu
ze spłat
awnych
cyjnych
Ministra
swoich
a dzień
Dłużnik
adłości
,3 mln

zł), PKP S.A. (dług na dzień 31.12.2007 r. wynosił 95,2 mln zł, zaś na dzień 31.12.2008 r. – 101,7 mln zł.). Mając na uwadze specyficzną sytuację tego ostatniego podmiotu i negatywne skutki, jakie mogłoby mieć dla trwającego procesu restrukturyzacji Spółki zastosowanie wobec niej radykalnych form windykacji, prowadzone są prace o charakterze legislacyjnym, mające na celu uzyskanie możliwości zamiany wierzytelności Skarbu Państwa na akcje PKP PLK S.A.

Dłużnikiem o znacznej wysokości zadłużenia wobec Skarbu Państwa są również Grudziądzkie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil” S.A., znajdujące się w upadłości (dług na 31.12.2007 r. wynosił 89,9 mln zł i na 31.12.2008 r. pozostał na niezmiennym poziomie).

4. Ryzyko wynikające z poręczonych i gwarantowanych przez Skarb Państwa zobowiązań

W roku 2008 r. zwiększeniu uległo zarówno ryzyko Skarbu Państwa z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń krajowych, jak i gwarancji zagranicznych. W dalszym ciągu relatywnie większym ryzykiem obarczone są poręczenia i gwarancje krajowe. Pomimo pogorszenia się współczynników ryzyka portfela poręczeń i gwarancji, na skutek wzrostu PKB w 2008 r., relacja przewidywanych wypłat z tytułu gwarancji i poręczeń udzielonych przez Skarb Państwa do PKB wg stanu na koniec 2008 r. pozostała na poziomie z końca roku poprzedniego.

W kilku przypadkach Skarb Państwa zmuszony był do regulowania zobowiązań objętych gwarancjami Skarbu Państwa na skutek trudnej sytuacji ekonomiczno-finansowej bądź trwałej niewypłacalności podmiotów, tj. Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywczego S.A. oraz producentów żywności bezglutenowej. Wysokie ryzyko związane jest przede wszystkim z obowiązującymi gwarancjami udzielonymi przez Skarb Państwa za PKP S.A. i dotyczy lat 2009 - 2014.

5. Poręczenia i gwarancje udzielone przez niektóre osoby prawne

Ustawa o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne określa obowiązek sprawozdawczy niektórych osób prawnych wobec Ministra Finansów w zakresie prowadzonej przez te podmioty działalności poręczeniowo-gwarancyjnej. Zgodnie z w/w ustawą niektóre osoby prawne są to podmioty nie będące bankami oraz zakładami ubezpieczeń, uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do udzielania poręczeń lub gwarancji, w ramach powierzonych im zadań publicznych lub w zakresie prowadzonej przez nie działalności gospodarczej. Są to w szczególności:

- a) państwowe osoby prawne utworzone w drodze ustawy;
- b) spółki handlowe, w których akcje (udziały) stanowiące własność Skarbu Państwa przekraczają połowę kapitału zakładowego;
- c) spółdzielnie, w których wartość udziałów stanowiących własność Skarbu Państwa przekracza połowę funduszu udziałowego;
- d) osoby prawne, w których akcje (udziały) stanowiące własność Skarbu Państwa lub osób prawnych, o których mowa w lit. a-c, przekraczają połowę kapitału zakładowego lub funduszu udziałowego;
- e) fundacje, w których fundatorami są osoby prawne, o których mowa w lit. a-c.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT BUDŻETU I FINANSÓW

KBF-410-10/09

Nr ewid. 54/2009/P08040/KBF

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2008 roku
budżetu państwa w częściach
78 Obsługa zadłużenia zagranicznego
79 Obsługa długu krajowego

Warszawa maj 2009 r.

W 2008 r. Ministerstwo Finansów zrealizowało w całości zaplanowane dochody z tytułu udzielonych gwarancji spłaty kredytów zagranicznych w wysokości 1,2 mln zł, a dodatkowo uzyskało nieplanowane dochody od syndyka Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej SA w Katowicach w wysokości 6,2 mln zł. Dochodów tych nie planowano z uwagi na małe prawdopodobieństwo ich uzyskania od podmiotu w upadłości.

Niższe od planu o 40,2 mln zł były natomiast dochody z lokat na rachunku walutowym, na którym umieszczane są w szczególności środki z emisji zagranicznych. Było to skutkiem niższych niż zakładano stanów środków na rachunku, innej ich struktury walutowej¹⁶ oraz niższych niż planowano kursów złotego w stosunku do euro i dolara amerykańskiego¹⁷.

Dane o dochodach budżetowych w części 78 przedstawiono w załączniku nr 1 do informacji.

Zbadano 40,7% wybranych losowo dochodów, zrealizowanych w części 78 budżetu państwa. Dochody budżetu państwa były rzetelnie pobierane i ewidencjonowane oraz przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

Wydatki budżetowe

W części 78 zrealizowane zostały wydatki w wysokości 5.122 mln zł, tj. 86,5% limitu ustalonego w ustawie budżetowej i 87,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2007 r. wydatki były wyższe o 168,5 mln zł, tj. o 3,4%. Niższe od planu wykonanie wydatków nie wiązało się z zaprzestaniem obsługi zobowiązań. Kontrola największych kwotowo płatności, stanowiących 17,4% wydatków w części 78 wykazała, że były one dokonywane terminowo i w wysokościach wynikających z umów kredytowych, listów emisyjnych obligacji wyemitowanych zagranicą, umów w ramach Klubu Londyńskiego oraz umów gwarancji i poręczeń.

W strukturze zrealizowanych w 2008 r. wydatków w części 78 – Obsługa zadłużenia zagranicznego największy udział miały wydatki ujęte w rozdziale 75701 – Obsługa zadłużenia zagranicznego, należności i innych operacji zagranicznych (99,9%). Pozostałą

¹⁶ Pierwotnie planowano wpływ na rachunek kwoty 3,9 mld EUR. Faktycznie wpłynęły środki w wysokości 2,0 mld EUR oraz w jenach japońskich i frankach szwajcarskich o równowartości 0,7 mld USD.

¹⁷ Średnioroczne kursy PLN/EUR i PLN/USD wyniosły 3,5166 i 2,4092 wobec zakładanych 3,7410 i 2,7711.

część (0,1%) stanowiły wydatki w rozdziale 75704 – Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa.

Dane o wydatkach budżetowych w części 78 przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji.

Na niższe od planu wykonanie wydatków wpływ miało w szczególności silniejsze niż zakładano umocnienie złotego w stosunku do walut obcych w I połowie 2008 r. (ok. 400 mln zł), niższe koszty emisji skarbowych papierów wartościowych z tytułu opłat i prowizji (o ok. 41,2 mln zł), odmienne kształtowanie się stóp procentowych, nieplanowany wcześniej przedterminowy wykup obligacji Brady'ego¹⁸, zmiana struktury emisji długu za granicą (łącznie o ok. 109,9 mln zł), niższe wydatki związane z finansowaniem zakupu samolotu wielozadaniowego F-16 (o ok. 94,3 mln zł) oraz niższe wykonanie poręczeń i gwarancji (o ok. 157,1 mln zł).

Niższe koszty obsługi programu zakupu samolotu wielozadaniowego były wypadkową niższego zaangażowania programu i związanego z tym przesunięcia płatności na okres późniejszy oraz wzrostu kosztów finansowych związanych z rozliczeniem transakcji *swap*, którą objęto część płatności odsetkowych, w ramach tego programu. W 2005 r. Ministerstwo Finansów, zakładając szybkie przystąpienie Polski do strefy euro zawarło na 10 lat umowę zamiany płatności odsetkowych w dolarach amerykańskich, oprocentowanych na podstawie stóp LIBOR dla dolarów amerykańskich, na płatności w euro, oprocentowane według stawek EURIBOR. W latach 2005–2007 transakcja ta pozwoliła na uzyskanie oszczędności w wysokości 91,3 mln zł. W 2008 r. wskutek wyższych stóp euro w stosunku do dolara w czerwcu, wrześniu i grudniu oraz silniejszego umocnienia złotego w stosunku do dolara niż do euro przez pierwsze siedem miesięcy roku, ujemny wynik płatności, dokonanych w ramach transakcji *swap*, wyniósł 74,6 mln zł. Operacja *swap* będzie trwała do 2015 r. i dopiero wówczas będzie możliwe pełne podsumowanie jej wyników.

Powodem niższego niż przewidziano w ustawie budżetowej wykonania wydatków z tytułu gwarancji i poręczeń były niższe niż planowano wypłaty za zobowiązania Polskich Kolei Państwowych SA oraz Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Katowice. Do planu wydatków z tytułu poręczonych przez Skarbu Państwa zagranicznych kredytów bankowych PKP SA przyjęto na 2008 r. ok. 50% zobowiązań przypadających do spłaty w 2008 r.,

¹⁸ Umorzenie wykupionych obligacji o wartości nominalnej 201,2 mln USD spowodowało zmniejszenie wydatków z tytułu kosztów ich obsługi o ok. 3,3 mln zł.

tj. 126,9 mln zł. W trakcie roku nie doszło do spłaty poręczonych przez Skarb Państwa kredytów zaciągniętych przez PKP SA, gdyż podmiot ten samodzielnie obsługiwał swoje zobowiązania a dla części kredytów, w związku z ich restrukturyzacją, zmieniono harmonogram spłat. Na 2008 r. zaplanowano także spłatę za PEC Katowice kredytu w wysokości 3,7 mln dolarów amerykańskich, co stanowiło równowartość 10,8 mln zł. Przekazane do Ministerstwa Finansów wezwania do zapłaty dotyczyły jednak tylko kwoty 2,2 mln dolarów amerykańskich, co stanowiło równowartość 4,9 mln zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wydatków w części 78 – Obsługa zadłużenia zagranicznego pod kątem legalności, gospodarności, rzetelności i celowości.

3.2. Wykonanie budżetu państwa w części 79 – Obsługa długu krajowego

Planowanie dochodów i wydatków

Najwyższa Izba Kontroli nie zgłasza uwag do rzetelności planowania dochodów i wydatków w części 79 budżetu państwa. Przyjęte założenia były adekwatne do utrzymującej się na etapie planowania sytuacji rynkowej. W 2008 r. sytuacja rynkowa uległa jednak nieoczekiwanej zmianie i wraz ze wzrostem niepewności na rynkach finansowych zmianie uległy preferencje inwestorów, co do akceptowanego ryzyka, horyzontu czasowego inwestycji oraz oczekiwanej stopy zwrotu. W efekcie tych zmian zrealizowana sprzedaż skarbowych papierów wartościowych miała inną strukturę niż pierwotnie zakładano. Niższa od planowanej była sprzedaż średnio- i długoterminowych hurtowych skarbowych papierów wartościowych, generujących dochody i wydatki już w danym roku budżetowym. Plan sprzedaży tych instrumentów został zrealizowany na poziomie ok. 61,1%. Inwestorzy instytucjonalni preferowali natomiast papiery krótkoterminowe (do jednego roku), tj. bony skarbowe, których koszty obsługi w ujęciu kasowym, z racji ponoszenia ich w postaci dyskonta przy wykupie, przypadną głównie na rok 2009. Wyższa od planowanej o 39,8% była także sprzedaż obligacji detalicznych.

W obu częściach budżetowych 78 i 79 zaplanowano łączne wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji w wysokości 376,3 mln zł, tj. o 514,1 mln zł niższej niż w 2007 r. Obniżenie planu było skutkiem zmiany sposobu planowania, przyjętej w celu jego urealnienia.

SPRAWOZDANIE

Z WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2008 R.

OMÓWIENIE

RADA MINISTRÓW
Warszawa
2009

GUS dotyczące wzrostu gospodarczego w III kw. wskazywały na szybkie wyhamowanie aktywności inwestycyjnej. Dynamika realna tej kategorii ekonomicznej zwolniła do 3,5% (w IV kw. inwestycje wzrosły o 4,4% r/r). Stosunkowo wysoki pozostawał jednak popyt konsumpcyjny (5,1% wzrost spożycia indywidualnego, 5,3% wzrost spożycia ogółem). Kolejne miesiące przynosiły jednak coraz gorsze informacje dotyczące sfery realnej gospodarki. Zgodnie z danymi GUS w listopadzie 2008 r. realny wzrost sprzedaży detalicznej wyniósł tylko 1,1% r/r wobec 5% wzrostu w październiku. Spadek produkcji sprzedanej przemysłu w listopadzie wyniósł aż o 9,2% r/r wobec 0,1% spadku w październiku. Tak szybka, nieoczekiwana zmiana otoczenia gospodarczego znalazła odzwierciedlenie w gorszej od zakładanej realizacji dochodów budżetowych, a w konsekwencji i wydatków budżetu państwa.

Dochody budżetu państwa w 2008 r. zrealizowano w kwocie niższej o 28.344.835 tys. zł (10,1%) od zaplanowanej w ustawie budżetowej. Przyczyny powodujące niższe niż planowano wykonanie dochodów zostały omówione w części charakteryzującej sytuację makroekonomiczną oraz w części opisującej zmiany poszczególnych tytułów dochodów budżetu.

Wydatki budżetu państwa wykonane zostały w 2008 r. w wysokości 277.893.478 tys. zł (w tym 3.907.588 tys. zł to wydatki przesunięte do realizacji w roku 2009 na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego) i były niższe o 31.089.259 tys. zł w stosunku do kwoty ustalonej w ustawie budżetowej na rok 2008.

Do głównych przyczyn niepełnego wykonania wydatków, poza pogorszeniem sytuacji makroekonomicznej, zaplanowanych na rok 2008 należą:

- niepełna realizacja programów i projektów finansowanych i współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Funduszu Spójności oraz niepełne wykorzystanie środków przeznaczonych na realizację Wspólnej Polityki Rolnej, w tym działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 realizowanych przez Agencje Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa,
- przedłużające się procedury przetargowe w procesie udzielania zamówień publicznych (brak ofert, odwołania od przetargów, uzyskanie korzystniejszych ofert), jak również długie oczekiwanie na uzyskanie decyzji środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji oraz decyzji wyłączeniowych, a ponadto opóźnień w pozyskiwaniu gruntów z powodu nieuregulowanych stanów prawnych nieruchomości,
- oszczędności w kosztach obsługi długu spowodowane niższymi wydatkami z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa, co głównie wynikało

z samodzielnej spłaty przez kredytobiorców części zobowiązań objętych poręczeniem i gwarancją Skarbu Państwa, ograniczeniem liczby transakcji terminowych na instrumentach pochodnych oraz zmian w strukturze finansowania krajowego.

Należy nadmienić, że w roku 2008 dysponenci części budżetowych posiadali do wykorzystania nie tylko kwoty przewidziane w ustawie budżetowej na 2008 r., ale także ujęte w ustawie budżetowej na 2007 r. i przesunięte do realizacji w roku 2008 na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2007 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego w łącznej kwocie 2.669.080 tys. zł, z czego wykorzystano środki w wysokości 2.218.049 tys. zł. Pozostała część kwoty niewykorzystana w terminach wskazanych w rozporządzeniu zgodnie z określonymi w ustawie o finansach publicznych zasadami została zwrócona na rachunek dochodów budżetu państwa.

Deficyt budżetu państwa został zrealizowany w wysokości 24.346.216 tys. zł. W porównaniu do zapisanego w art. 1 ust. 3 ustawy budżetowej na 2007 r. nieprzekraczalnego poziomu 27.090.641 tys. zł był niższy o 2.744.425 tys. zł. Finansowanie potrzeb pożyczkowych przebiegało w niekorzystnych warunkach. W wyniku narastania zjawisk kryzysowych na głównych rynkach zagranicznych i w światowej gospodarce, prowadzona polityka emisyjna zapewniła niezbędny poziom finansowania potrzeb pożyczkowych oraz realizację strategicznego celu zarządzania długiem, tj. minimalizacji kosztów obsługi długu przy przyjętych ograniczeniach na ryzyko. Było to możliwe dzięki dopasowaniu struktury pozyskiwanych środków zarówno co do rynku (zwiększenie finansowania krajowego), jak i instrumentów (zwiększenie roli instrumentów krótkoterminowych).

1.2. Realizacja pozostałych postanowień ustawy budżetowej

Poniżej omówiona została realizacja wybranych artykułów ustawy budżetowej, w szczególności tych, które:

- 1) wywarły znaczący wpływ na realizację budżetu państwa w 2008 r.;
 - 2) nie są omówione w dalszej części sprawozdania.
1. W art. 2 ustawy budżetowej ustalone zostały przychody i rozchody budżetu państwa. Przychody wyniosły 175.805.368 tys. zł wobec ustawowej kwoty 238.999.862 tys. zł. Natomiast rozchody wyniosły 151.459.152 tys. zł wobec kwoty 211.909.221 tys. zł zapisanej w ustawie.

3.4.5. Obsługa długu publicznego

Wyszczególnienie	Wykonanie 2007 r.	Ustawa budżetowa na 2008 r.	Budżet po zmianach	Wykonanie 2008 r.	5:4	5:2
	w tys. zł				%	
1	2	3	4	5	6	7
Obsługa długu publicznego	27.499.892	27.809.610	27.709.539	25.116.723	90,6	91,3
1. Obsługa zadłużenia zagranicznego	4.904.072	5.924.540	5.824.540	5.122.005	87,9	104,4
2. Obsługa długu krajowego	22.595.820	21.885.070	21.884.999	19.994.718	91,4	88,5

W ustawie budżetowej na rok 2008 w grupie ekonomicznej obsługa długu publicznego zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 27.809.610 tys. zł, z tego na obsługę zadłużenia zagranicznego – 5.924.540 tys. zł, na obsługę długu krajowego – 21.885.070 tys. zł. W trakcie roku budżetowego limit wydatków został zmniejszony o 100.071 tys. zł do wysokości 27.709.539 tys. zł, co głównie wynikało z niższej realizacji wydatków na obsługę zadłużenia zagranicznego, a w szczególności z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa. Zdecydowano, że powstałe w ciągu roku oszczędności w kosztach obsługi długu krajowego i zagranicznego zostaną wykorzystane na sfinansowanie transakcji na instrumentach pochodnych. Jednak brak stabilizacji na rynkach finansowych, niesprzyjające warunki oraz wzrost ryzyka kredytowego związanego z transakcjami swap spowodowały, że skala zawartych transakcji była mniejsza od powstałych oszczędności. Powstałe oszczędności zostały zatem zablokowane na łączną kwotę 2.170.000 tys. zł, z tego w wydatkach na obsługę zadłużenia zagranicznego na kwotę 630.000 tys. zł oraz na obsługę długu krajowego na kwotę 1.540.000 tys. zł. Jednocześnie zabezpieczono środki na wypadek ewentualnego przeprowadzenia w grudniu 2008 r. kolejnych transakcji na instrumentach pochodnych.

Wydatki w grupie obsługa długu publicznego – zostały zrealizowane w kwocie 25.116.723 tys. zł, tj. 90,6% planu po zmianach, z tego na obsługę zadłużenia zagranicznego 5.122.005 tys. zł, na obsługę długu krajowego 19.994.718 tys. zł. Niższa realizacja wydatków wynikała głównie z silniejszego od zakładanego kursu złotego, zmiany struktury finansowania krajowego w wyniku niekorzystnej sytuacji na rynku finansowym, większej skali zrealizowanych w 2007 r. transakcji swap pomniejszających wydatki w 2008 r. i ograniczonej skali transakcji wpływających na wydatki dotyczące obsługi długu krajowego w latach 2008-2009 oraz samodzielnej spłaty przez kredytobiorców zobowiązań objętych poręczeniem i gwarancją Skarbu Państwa.

**WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
STANISŁAW JAROSZ**

Warszawa, 14 kwietnia 2009 r.

KBF-410-10-1/09
P/08/040

**Pan
Jan Vincent-Rostowski
Minister Finansów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Budżetu i Finansów skontrolowała Ministerstwo Finansów w zakresie wykonania budżetu państwa w 2008 r. w częściach 78 – Obsługa zadłużenia zagranicznego oraz 79 – Obsługa długu krajowego.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 marca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2008 r. w częściach 78 – Obsługa zadłużenia zagranicznego oraz 79 – Obsługa długu krajowego.

1. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje bez zastrzeżeń roczne sprawozdania Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa w obu częściach objętych kontrolą. Sprawozdania te zostały sporządzone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹. Wykazane w nich kwoty są zgodne z ewidencją księgową prowadzoną dla obu części.

¹ Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.

Kontrola 29,8% dochodów na kwotę 467,0 mln zł oraz 38,7% wydatków na kwotę 9.728,9 mln zł wykazała, że zostały one prawidłowo naliczone i zaklasyfikowane do właściwych paragrafów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej, określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych².

2. Gromadzenie i odprowadzanie dochodów budżetu państwa w częściach 78 i 79 odbywało się zgodnie z zasadami i w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa³. Uzyskane dochody w wysokości 1.567,4 mln zł były niższe od planu o 1.331,6 mln zł, tj. o 45,9%.

2.1. Ministerstwo Finansów zrealizowało tylko 46,6% zaplanowanych dochodów w części 79 – Obsługa długu krajowego. Wpływy w wysokości 1.268,7 mln zł były niższe od prognozowanych o 1.453,4 mln zł. NIK nie zgłasza jednak uwag do rzetelności planowania dochodów. Ich niepełne wykonanie było wynikiem zmiany struktury finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, wywołanej skalą zjawisk kryzysowych na rynkach finansowych. Zjawiska te objawiły się spadkiem popytu na instrumenty średnio- i długoterminowe, w efekcie czego ograniczeniu uległa sprzedaż kuponowych obligacji hurtowych⁴, przynoszących dochód w postaci wykupywanych przez inwestorów narosłych odsetek. Zwiększeniu uległy także rentowności emitowanych obligacji, co spowodowało zmniejszenie dochodów z premii⁵. Łączny ubytek dochodów z obu wymienionych tytułów w wysokości 1.470,8 mln zł został tylko w 1,2% zrekompensowany przez wyższe od planowanych dochody z poręczeń i gwarancji (o 15,0 mln zł) oraz z krajowych pożyczek i kredytów udzielonych pozostałym jednostkom sektora finansów publicznych (o 2,4 mln zł).

2.2. Dochody w części 78 – Obsługa zadłużenia zagranicznego wyniosły 298,7 mln zł i były o 121,8 mln zł (68,8%) wyższe niż przyjęte w ustawie budżetowej. Nieplanowanymi dochodami były wpływy ze sprzedaży amerykańskich obligacji zerokuponowych,

² Dz.U. Nr 107, poz. 726 ze zm.

³ Dz.U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

⁴ Na 2008 r. zaplanowano emisję tych papierów wartościowych w wysokości 84 mld zł, faktyczna sprzedaż wyniosła natomiast 50,7 mld zł, tj. 60,3% planu.

⁵ Rentowność obligacji stałoprocentowych zaplanowano w wysokości 5,0-5,2%. Faktyczna rentowność tych obligacji wyniosła 6,0%.

stanowiących zabezpieczenie polskich obligacji Brady'ego (tzw. collateralu)⁶ w kwocie 156,3 mln zł, premie ze sprzedaży obligacji zagranicznych powyżej ceny nominalnej w kwocie 1,7 mln. zł oraz wpływy z tytułu gwarancji od podmiotu w stanie upadłości (PEC Katowice) w kwocie 6,2 mln zł. Niższe od planu o 40,2 mln zł były natomiast dochody z lokat na rachunku walutowym, na którym umieszczane są w szczególności środki z emisji zagranicznych. Było to skutkiem niższych niż zakładano stanów środków na rachunku, innej ich struktury walutowej⁷ oraz niższych niż planowano kursów PLN/EUR i PLN/USD⁸.

3. Plany wydatków obu skontrolowanych części zostały sporządzone w granicach kwot określonych w ustawie budżetowej oraz w terminie i szczegółowości wynikającej z art. 128 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁹. Zrealizowane wydatki wyniosły łącznie 25.116,7 mln zł i były niższe od zaplanowanych o 2.592,9 mln zł, tj. o 9,4%. Niższe wykonanie wydatków nie wiązało się z powstaniem zaległości w spłacie zobowiązań. Wszystkie wydatki były dokonywane w terminach i wysokościach wynikających z umów kredytowych, listów emisyjnych spw wyemitowanych w kraju i za granicą, umów w ramach Klubu Paryskiego oraz umów poręczeń i gwarancji. Wydatki na obsługę długu w 2008 r. były wprawdzie o 2.464,4 mln zł niższe niż w roku poprzednim, niemniej przekroczyły one o 1.295,3 mln zł deficyt budżetowy zrealizowany w 2008 r. Oznacza to, że per saldo cały deficyt wynikał z konieczności obsługi długu Skarbu Państwa.

3.1. Wydatki na obsługę długu krajowego, ujęte w części 79, wyniosły 19.994,7 mln zł i były niższe od planu o 1.890,3 mln zł, tj. o 8,6%. Niższe wykonanie było wynikiem niewykorzystania limitu wydatków na operacje swap (ok. 897 mln zł), wspomnianych przy omówieniu dochodów zmian w strukturze finansowania potrzeb pożyczkowych¹⁰ (ok. 572 mln zł¹¹), odmiennego od planowanego wyniku operacji zamiany obligacji (ok. 213 mln zł) oraz niższych od planu wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji (ok. 208 mln zł). Operacje swap mają charakter fakultatywny. Ministerstwo dokonywało ich

⁶ Zabezpieczenie to zostało zwolnione w związku z dokonaniem w 2008 r., nieplanowanym wcześniej częściowym wykupem obligacji Brady'ego.

⁷ Pierwotnie planowano wpływ na rachunek kwoty 3,9 mld EUR. Faktycznie wpłynęły środki w wysokości 2,0 mld EUR oraz w jenach japońskich i frankach szwajcarskich o równowartości 0,7 mld USD.

⁸ Średnioroczne kursy PLN/EUR i PLN/USD wyniosły 3,5166 i 2,4092 wobec zakładanych 3,7410 i 2,7711.

⁹ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

¹⁰ Ograniczenie wydatków było spowodowane mniejszą niż planowano sprzedażą papierów wartościowych z kuponem płatnym od 2008 r. Wzrosło natomiast zadłużenie Skarbu Państwa w bonach skarbowych, wykupywanych z dyskontem w 2009 r. W efekcie nastąpił wzrost kosztów z tego tytułu w 2009 r.

¹¹ Podana kwota oddaje łączny wpływ zmiany struktury finansowania potrzeb pożyczkowych na wykonanie wydatków skorygowany o efekt wzrostu rentowności sprzedawanych obligacji oraz kosztów emisji.

w celu zmiany struktury czasowej płatności odsetkowych, w przypadku gdy po uwzględnieniu zmiany wartości pieniądza w czasie na operacji osiągało dodatnią rentowność. Niewykonanie wszystkich zaplanowanych na 2008 r. transakcji swap było spowodowane wzrostem ryzyka na rynkach finansowych oraz niekorzystnym kształtowaniem się ich rentowności. Po nasileniu się zjawisk kryzysowych Ministerstwo zasadnie, zdaniem NIK, zawiesiło zawieranie transakcji na instrumentach pochodnych na okres od 29 września do 9 grudnia 2008 r.¹². W trakcie roku dwa banki opóźniły się ze spłatą zobowiązań z tytułu wcześniej zakontraktowanych operacji swapowych. Przy rozliczeniu transakcji Ministerstwo pobrało należne odsetki za zwłokę, zgodnie z postanowieniami umów zawartych z tymi kontrahentami.

Wobec niższego od planu wykonania wydatków w części 79 Minister Finansów w dniu 10 grudnia 2008 r., na podstawie art. 154 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zasadnie dokonał blokady wydatków na kwotę 1.540 mln zł, z czego 1.369 mln zł stanowiły wydatki pierwotnie przewidziane na obsługę spw a 171 mln zł na obsługę poręczeń i gwarancji. Na koniec 2008 r., po dokonaniu blokady, niewykorzystane środki na wydatki w części 79 wyniosły 350,3 mln zł, z czego 300,0 mln zł stanowiła kwota pozostawiona na wypadek przeprowadzenia transakcji swap. W ocenie NIK, pozostawienie limitu na operacje na instrumentach pochodnych, których przeprowadzenie ma charakter fakultatywny było niecelowe w sytuacji, gdy w pozostałych częściach budżetu państwa ogólnie ograniczone zostało finansowanie wydatków w grudniu 2008 r. do poziomu z miesiąca poprzedniego, w tym przekazywanie środków na pokrycie zobowiązań wymagalnych.

3.2. W części 78 poniesiono wydatki w kwocie 5.122 mln zł, niższej niż zaplanowana w ustawie budżetowej o 802,5 mln zł (13,5%). W tej części Minister Finansów w dniu 5 września 2008 r. dokonał zmniejszenia limitu wydatków o 100 mln zł, przeznaczając ww. środki na utworzenie rezerwy celowej, a w dniu 8 grudnia 2008 r. dokonał blokady wydatków na kwotę 630 mln zł. Niższe wykonanie wydatków nie wiązało się z zaprzestaniem obsługi zobowiązań. Minister Finansów uzyskał oszczędności w obsłudze długu zagranicznego w związku z silniejszym niż zakładano umocnieniem złotego w stosunku do walut obcych do listopada 2008 r. (obniżającym wydatki o ok. 400 mln zł), niższymi wydatkami na finansowanie samolotu wielozadaniowego F-16 (o ok. 94,4 mln zł),

¹² Po 9 grudnia 2008 r. transakcje nie zostały przeprowadzone z uwagi na niekorzystne warunki transakcji oferowane przez banki.

niższym wykonaniem poręczeń i gwarancji (o ok. 157,1 mln zł) oraz z uwagi na inne czynniki, przeważnie o charakterze zewnętrznym (o ok. 151 mln zł). NIK nie kwestionuje przyjętych założeń dotyczących kursów walutowych, stóp procentowych¹³ oraz harmonogramu finansowania samolotu wielozadaniowego, który jest modyfikowany w trakcie roku adekwatnie do stopnia realizacji programu.

Ograniczenie w stosunku do planu wydatków na finansowanie samolotu wielozadaniowego na skutek zmiany harmonogramu zrekompensowało wzrost kosztów obsługi tego programu, wynikający z rozliczenia transakcji swap, którą objęto część płatności odsetkowych. W 2005 r. Ministerstwo Finansów, zakładając szybkie przystąpienie Polski do strefy euro zawarło na 10 lat umowę zamiany płatności odsetkowych w dolarach amerykańskich oprocentowanych według stawki USD LIBOR powiększonej o marżę na płatności w euro według stawki EURIBOR powiększonej o marżę. W latach 2005-2007 transakcja ta pozwoliła na uzyskanie oszczędności w wysokości 91,3 mln zł. W 2008 r. wskutek wyższych stóp euro w stosunku do dolara w czerwcu, wrześniu i grudniu oraz silniejszego umocnienia złotego w stosunku do dolara niż do euro przez pierwsze siedem miesięcy roku ujemny wynik płatności, dokonanych w ramach transakcji swap, wyniósł 74,6 mln zł. Operacja swap będzie trwała do 2015 r. i dopiero wówczas będzie możliwe pełne podsumowanie jej wyników.

3.3.Z tytułu poręczeń i gwarancji w częściach 78 i 79 na 2008 r. zaplanowano wydatki w wysokości 376,3 mln zł. Plan ten był o 514,1 mln zł niższy niż w 2007 r. Zmiana sposobu planowania, mająca na celu jego urealnienie, stanowiła wykonanie wniosku pokontrolnego NIK, sformułowanego po kontroli wykonania budżetu państwa w 2006 r. We wrześniu 2008 r. limit wydatków na poręczenia i gwarancje został zmniejszony do 276,3 mln zł, a jego wykonanie w całym roku wyniosło 10,8 mln zł. Przyczyną niskiego wykonania planu wydatków było m.in. dokonanie przez Ministra Finansów restrukturyzacji gwarancji i poręczeń udzielonych Stoczni Gdynia SA i Bumar Sp. z o.o., polegających na wydłużeniu terminu ważności gwarancji i poręczeń oraz przedłużeniu terminów spłaty zobowiązań kredytowych. Znaczna kwota wydatków nie została także zrealizowana w związku z samodzielną spłatą przez PKP SA jej zobowiązań kredytowych gwarantowanych przez

¹³ W 2008 r. wielkości te charakteryzowały się dużą zmiennością i nieprzewidywalnością. Kurs PLN/USD wyniósł 2,4092 i był niższy od przyjętego w planie wydatków (2,9097 PLN/USD) o 17,2%. Kurs średni dla PLN/EUR wyniósł 3,5166 i był niższy od przyjętego w planie (3,9281 PLN/EUR) o 10,5%. Średnioroczna stopa procentowa LIBOR dla USD, obniżona w reakcji na redukcje stóp procentowych przez amerykańskie władze monetarne, wyniosła 2,9% i była niższa od planowanej o 2 pkt. proc. Jedynie stopa EURIBOR dla EUR zarówno planowana, jak i wykonana wyniosła 4,6%.

Skarb Państwa. Trudna sytuacja finansowa tego dłużnika stanowiła jednak uzasadnioną podstawę do zaplanowania wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji. Wydatki zaplanowane od przedsiębiorstw produkujących żywność bezglutenową oraz od Pomorskiego Hurtowego Centrum Rolno-Spożywcze SA zrealizowano w całości. Zrealizowano również zaplanowany wydatek w stosunku do Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej PEC Katowice. Dłużnik ten po wezwaniu go do zwrotu środków wydatkowanych z budżetu państwa dokonał stosownej wpłaty, która pomniejszyła kwotę wydatków.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, prosi Pana Ministra o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag przedstawionych w wystąpieniu.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.

**USTAWA BUDŻETOWA
NA ROK 2008**

z dnia 23 stycznia 2008 r.

Art. 1.

1. Ustala się, zgodnie z załącznikiem nr 1, łączne dochody budżetu państwa na kwotę 281.892.096 tys. zł, z tego:
 - 1) podatkowe i niepodatkowe dochody budżetu państwa na kwotę 246.609.986 tys. zł;
 - 2) środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi na kwotę 35.282.110 tys. zł.
2. Ustala się, zgodnie z załącznikiem nr 2, wydatki budżetu państwa na kwotę nie większą niż 308.982.737 tys. zł.
3. Deficyt budżetu państwa ustala się na kwotę nie większą niż 27.090.641 tys. zł.

Art. 2.

Ustala się przychody budżetu państwa na kwotę 238.999.862 tys. zł, a rozchody budżetu państwa na kwotę 211.909.221 tys. zł - z tytułów wymienionych w załączniku nr 3.

Art. 3.

Źródłem pokrycia pożyczkowych potrzeb budżetu państwa, w tym deficytu budżetu państwa, są środki pozostające na rachunkach budżetu państwa w dniu 31 grudnia 2007 r., przychody z tytułu sprzedaży skarbowych papierów wartościowych, przychody z prywatyzacji, przychody z tytułu kredytów i pożyczek zagranicznych oraz przychody z innych tytułów.

Art. 4.

1. Przyrost zadłużenia na dzień 31 grudnia 2008 r. z tytułu zaciągniętych i spłaconych kredytów lub pożyczek oraz emisji i spłaty skarbowych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwoty 70.000.000 tys. zł, przy czym przez spłatę:
 - 1) kredytów lub pożyczek należy rozumieć terminowe i przedterminowe spłaty kapitału;
 - 2) papierów wartościowych należy rozumieć w szczególności ich wykup, przedterminowy wykup, wcześniejszy wykup, odkup oraz zamianę.

2. Limit określony w ust. 1 nie ma zastosowania do emisji skarbowych papierów wartościowych, przeznaczonych na przedterminową spłatę, wykup lub zamianę innych niż skarbowe papiery wartościowe zobowiązań Skarbu Państwa, a także na spłatę zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z ustaw, orzeczeń sądów lub innych tytułów.
3. Wartość nominalna nowo wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych na cele, o których mowa w ust. 2, nie może przekroczyć kwoty 15.000.000 tys. zł.

Art. 5.

Upoważnia się Ministra Finansów do sprzedaży aktywów finansowych zwolnionych w wyniku operacji przedterminowego wykupu zadłużenia zagranicznego.

Art. 6.

Poręczenia i gwarancje mogą być udzielane przez Skarb Państwa do kwoty 15.000.000 tys. zł.

Art. 7.

Ustala się limit łącznych zobowiązań Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. - z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych – w wysokości 11.000.000 tys. zł.

Art. 8.

Upoważnia się Ministra Finansów do:

1) dokonywania wypłat:

- a) ze środków budżetu państwa z tytułu kredytów i pożyczek udzielanych na podstawie umów międzynarodowych rządów innych państw na finansowanie dostaw towarów i usług – do kwoty 734.341 tys. zł,
- b) z tytułu pożyczek udzielonych samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej oraz jednostkom badawczo-rozwojowym na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 78, poz. 684, z 2006 r. Nr 137, poz. 971 oraz z 2007 r. Nr 158, poz. 1104) – do kwoty 570.000 tys. zł, przy jednoczesnym założeniu, że suma dokonanych wypłat z tego tytułu w latach budżetowych 2005 - 2008 nie może przekroczyć łącznej kwoty 2.200.000 tys. zł;

2) udzielania ze środków budżetu państwa pożyczek:

- a) dla Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. – na wypłatę gwarantowanych przez Skarb Państwa odszkodowań z tytułu ubezpieczeń eksportowych oraz kwot gwarancji ubezpieczeniowych – do kwoty 2.082.040 tys. zł,
- b) dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego i ostrożnościowego – do kwoty 30.000 tys. zł,

- c) dla Polskich Kolei Państwowych Spółka Akcyjna na podstawie ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 84, poz. 948, z późn. zm.¹⁾) – do kwoty 1.383.000 tys. zł.

Art. 9.

Przychody, wydatki i rozliczenia z budżetem państwa państwowych zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych, w podziale na części budżetowe, określa załącznik nr 4.

Art. 10.

Ustala się plany finansowe państwowych funduszy celowych, zgodnie z załącznikiem nr 5.

Art. 11.

Wykaz inwestycji wieloletnich określa załącznik nr 6.

Art. 12.

Zestawienie programów i projektów realizowanych ze środków pochodzących z pomocy przedakcesyjnej, środków przejściowych (Transition Facility), mechanizmów finansowych oraz z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności realizowanych w ramach Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 zawiera załącznik nr 7.

Art. 13.

Dotacje celowe na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, określa załącznik nr 8.

Art. 14.

Wykaz jednostek, dla których zaplanowano dotacje podmiotowe, oraz kwoty dotacji zawiera załącznik nr 9.

Art. 15.

- I. Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z późn. zm.²⁾) ustala się:

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1086 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 205, poz. 1730 i Nr 240, poz. 2055, z 2003 r. Nr 6, poz. 63, Nr 80, poz. 720 i Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 120, poz. 1252, z 2005 r. Nr 157, poz. 1315 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 63 i Nr 157, poz. 1119.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 19, poz. 239, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1784 i 1799, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 152, poz. 1267.

- 1) dla państwowych jednostek budżetowych w podziale na części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych oraz na poszczególne grupy osób, w załączniku nr 10:
 - a) kwoty wynagrodzeń (łącznie z podwyżką od dnia 1 stycznia 2008 r.) i limity zatrudnienia dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, osób zajmujących wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi, członków korpusu służby cywilnej, etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych i kolegiów regionalnych izb obrachunkowych, pracowników Rządowego Centrum Legislacji, ekspertów, asesorów i aplikantów eksperckich Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, asesorów prokuratorskich, funkcjonariuszy Służby Celnej, sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej, prokuratorów, członków Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych oraz żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy),
 - b) kwoty wynagrodzeń (łącznie z podwyżką od dnia 1 stycznia 2008 r.) dla osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń;
 - 2) kwoty bazowe dla:
 - a) osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe - w wysokości 1.766,46 zł,
 - b) osób zajmujących wysokie stanowiska państwowe niebędące kierowniczymi stanowiskami państwowymi, członków korpusu służby cywilnej, etatowych członków samorządowych kolegiów odwoławczych i kolegiów regionalnych izb obrachunkowych, pracowników Rządowego Centrum Legislacji, ekspertów, asesorów i aplikantów eksperckich Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, asesorów prokuratorskich, funkcjonariuszy Służby Celnej - w wysokości 1.837,10 zł,
 - c) sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej i prokuratorów oraz członków Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych - w wysokości 1.493,42 zł,
 - d) żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy - w wysokości 1.493,42 zł;
 - 3) średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej objętych niemnożnikowymi systemami wynagrodzeń – w wysokości nie niższej niż 102,3 %;
 - 4) średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń – w wysokości nie niższej niż wzrost kwoty bazowej, tzn. 102,3 %.
2. Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 29 marca 2007 r. o zmianie ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury oraz niektórych

innych ustaw (Dz. U. Nr 64, poz. 433) w związku z art. 9 ust. 1 i 2 ustawy wymienionej w ust. 1 ustala się dla aplikantów prokuratorskich:

- 1) kwoty wynagrodzeń (łącznie z podwyżką od dnia 1 stycznia 2008 r.) i limity zatrudnienia w podziale na części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych w załączniku nr 10;
 - 2) kwotę bazową – w wysokości 1.837,10 zł.
3. Zgodnie z art. 10 ustawy wymienionej w ust. 1 tworzy się rezerwy celowe dla państwowych jednostek budżetowych, z przeznaczeniem na:
- 1) zwiększenia wynikające ze zmian organizacyjnych i nowych zadań:
 - a) wynagrodzeń – w wysokości 11.468 tys. zł,
 - b) limitów zatrudnienia dla 300 osób;
 - 2) zwiększenie wynagrodzeń - w wysokości 4.700 tys. zł - przeznaczonych na wypłaty:
 - a) wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych,
 - b) nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla:
 - osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe,
 - pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których limit zatrudnienia nie przekracza 50 osób.
4. Podwyższenie wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej nastąpi od dnia 1 stycznia 2008 r., w ramach środków ujętych w budżetach właściwych dysponentów części budżetowych.

Art. 16.

1. Zgodnie z art. 91 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.³⁾) ustala się kwoty bazowe dla:
 - 1) sędziów - w wysokości 1.493,42 zł;
 - 2) asesorów sądowych - w wysokości 1.837,10 zł.
2. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁴⁾) ustala się kwotę bazową dla zawodowych kuratorów sądowych w wysokości 1.837,10 zł.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 64, poz. 433, Nr 73, poz. 484, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 136, poz. 959, Nr 138, poz. 976, Nr 204, poz. 1482 i Nr 230, poz. 1698.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 i Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1410.

3. Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 29 marca 2007 r. o zmianie ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 91 § 1 ustawy wymienionej w ust. 1 ustala się kwotę bazową dla aplikantów sądowych - w wysokości 1.837,10 zł.

Art. 17.

Ustala się limity zatrudnienia osób objętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń dla urzędów organów władzy państwowej, kontroli, ochrony prawa, sądów i trybunałów, wymienionych w art. 121 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.⁵⁾) oraz w placówkach zagranicznych - zgodnie z załącznikiem nr 11.

Art. 18.

Ustala się etaty Policji w liczbie 103.397, w tym 103.309 etatów w jednostkach organizacyjnych Policji.

Art. 19.

Ustala się łączną kwotę dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług w wysokości 404.062 tys. zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie:

- 1) krajowych przewozów pasażerskich w celu wyrównania przewoźnikom kolejowym utraconych przychodów z tytułu obowiązujących ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów, o których mowa w ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2002 r. Nr 175, poz. 1440, z późn. zm.⁶⁾) – w wysokości 370.000 tys. zł;
- 2) podręczników szkolnych do kształcenia zawodowego i kształcenia ogólnozawodowego oraz podręczników akademickich – w wysokości 10.362 tys. zł;
- 3) posiłków sprzedawanych w barach mlecznych – w wysokości 22.000 tys. zł;
- 4) przesyłek ustawowo zwolnionych z opłat pocztowych – w wysokości 1.700 tys. zł.

Art. 20.

Ustala się dotacje przedmiotowe na:

- 1) korzystanie z usług w zakresie szkolenia sportowego, świadczonych przez „Centralny Ośrodek Sportu”, w łącznej kwocie 17.904 tys. zł;

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 137, poz. 1304, Nr 149, poz. 1452 i Nr 203, poz. 1966, z 2005 r. Nr 90, poz. 756 i Nr 180, poz. 1497, z 2006 r. Nr 141, poz. 1011 i Nr 249, poz. 1824 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 558, Nr 180, poz. 1280 i Nr 191, poz. 1370.

- 2) wdrażanie do pracy społecznie użytecznej i objęcie praktyczną nauką zawodu, w warsztatach szkolnych prowadzonych w formie gospodarstw pomocniczych przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, w łącznej kwocie 628 tys. zł;
- 3) ochronę gospodarki leśnej, rezerwatowej oraz przyrody prowadzoną przez gospodarstwa pomocnicze przy parkach narodowych, na gruntach będących w zarządzie parków narodowych, w łącznej kwocie 450 tys. zł;
- 4) korzystanie z usług w zakresie szkolenia z dziedziny ochrony radiologicznej pacjenta, świadczonych przez Krajowe Centrum Ochrony Radiologicznej w Ochronie Zdrowia, w łącznej kwocie 246 tys. zł.

Art. 21.

Ustala się łączną kwotę dotacji przedmiotowych w wysokości 139.217 tys. zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie lub finansowanie zadań wykonywanych na rzecz rolnictwa, w zakresie:

- 1) postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej;
- 2) ochrony roślin;
- 3) rolnictwa ekologicznego.

Art. 22.

Tworzy się ogólną rezerwę budżetową w wysokości 90.000 tys. zł.

Art. 23.

Ustala się dla służby cywilnej:

- 1) limit mianowań urzędników – 1.000 osób;
- 2) limit środków na wynagrodzenia – w wysokości 5.550.075 tys. zł, w tym:
 - a) wynagrodzenia zasadnicze – w wysokości 4.065.553 tys. zł,
 - b) dodatki służby cywilnej – w wysokości 55.715 tys. zł,
 - c) dodatki zadaniowe – w wysokości 6.262 tys. zł;
- 3) limit środków na szkolenia - w wysokości 68.695 tys. zł.

Art. 24.

Prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem wynosi 102,3 %.

Art. 25.

Prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów wynosi 102,4 %.

Art. 26.

Wysokość odpisu, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.⁷¹⁾), wynosi 3.349.523 tys. zł.

Art. 27.

Kwota wydatków na prewencję rentową, o których mowa w art. 57 ustawy wymienionej w art. 26, wynosi 126.683 tys. zł.

Art. 28.

Należności, o których mowa w art. 76 ust. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w art. 26, z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek na otwarte fundusze emerytalne, ustala się na 0,8 % kwoty składek przekazanych do funduszy.

Art. 29.

Odpis od funduszu emerytalno-rentowego na fundusz administracyjny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wynosi 380.000 tys. zł.

Art. 30.

Kwota wydatków na prewencję wypadkową, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.⁸¹⁾), wynosi 2.200 tys. zł.

Art. 31.

Kwota środków przeznaczonych na finansowanie rent strukturalnych, o której mowa w art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie (Dz. U. Nr 52, poz. 539, z 2003 r. Nr 229, poz. 2273 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 873), wynosi 5.243 tys. zł.

Art. 32.

Prognozowane przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej wynosi 2.843 zł.

⁷¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 21, poz. 125, Nr 112, poz. 769, Nr 115, poz. 791, 792 i 793 i Nr 176, poz. 1243.

⁸¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 83, poz. 760 i Nr 223, poz. 2217, z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 164, poz. 1366 oraz z 2007 r. Nr 115, poz. 792.

Art. 33.

Kwoty wpłat jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966, z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 141, poz. 1011, Nr 225 poz. 1635 i Nr 249, poz. 1828 oraz z 2007 r. Nr 191, poz. 1370), wynoszą dla:

- 1) gmin – 558.077 tys. zł;
- 2) powiatów – 885.916 tys. zł;
- 3) województw – 720.652 tys. zł.

Art. 34.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (Dz. U. Nr 267, poz. 2251 oraz z 2007 r. Nr 23, poz. 136) ustala się wydatki związane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem, ochroną i zarządzaniem infrastrukturą transportu lądowego, finansowaną lub dofinansowaną przez ministra właściwego do spraw transportu - w wysokości 4.308.300 tys. zł.

Art. 35.

Ustala się obowiązkową składkę na Fundusz Pracy w wysokości 2,45 % podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, określonej w art. 104 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.⁹⁾).

Art. 36.

Zgodnie z art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121) - ustala się obowiązkową składkę na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 0,10 % podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 26.

Art. 37.

1. Upoważnia się Ministra Finansów do dokonywania transakcji finansowych na instrumentach pochodnych, zmieniających strukturę przepływów finansowych stanowiących dochody i wydatki budżetu państwa, z których uzyskane środki finansowe pomniejszają wydatki.
2. Upoważnia się Ministra Finansów do dokonywania transakcji finansowych na instrumentach pochodnych, zmieniających strukturę przepływów finansowych stanowiących przychody i rozchody budżetu państwa, z których uzyskane środki finansowe pomniejszają rozchody.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462 i Nr 267, poz. 2257, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043, Nr 149, poz. 1074, Nr 158, poz. 1121, Nr 217, poz. 1588 i Nr 251, poz. 1848 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 120, poz. 818, Nr 176, poz. 1243, Nr 180, poz. 1280, Nr 191, poz. 1366 i Nr 192, poz. 1378.

Art. 38.

Wykaz programów wieloletnich określa załącznik nr 12.

Art. 39.

Plany finansowe jednostek podsektora rządowego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 12 ustawy wymienionej w art. 17 określa załącznik nr 13.

Art. 40.

1. Prefinansowanie zadań przewidzianych do finansowania ze środków Unii Europejskiej określa załącznik nr 14.
2. Minister Finansów w porozumieniu z ministrem właściwym, pełniącym rolę instytucji zarządzającej, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074 i Nr 249, poz. 1832), może dokonywać zmian kwot przychodów i rozchodów programów ujętych w załączniku nr 14.

Art. 41.

Limity kwot zobowiązań oraz wydatków w kolejnych latach obowiązywania Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006 są ujęte w wykazie stanowiącym załącznik nr 15.

Art. 42.

Wykaz programów operacyjnych realizowanych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego w latach 2007-2013 zawiera załącznik nr 16.

Art. 43.

Ustala się łączną kwotę, do wysokości której organy administracji rządowej mogą zaciągać zobowiązania finansowe z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym – w wysokości 5.000.000 tys. zł.

Art. 44.

W przypadku wystąpienia oszczędności w wydatkach planowanych w części budżetu państwa - Sprawy wewnętrzne, upoważnia się Ministra Finansów do ich przeznaczenia na dotacje dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których minister właściwy do spraw wewnętrznych jest organem założycielskim.

Art. 45.

Ustala się kwotę dotacji dla Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego S.A. na zakup urządzeń i sprzętu ratowniczego – w wysokości 2.500 tys. zł.

Art. 46.

Upoważnia się ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do przeprowadzenia – w ramach środków określonych w ustawie budżetowej na wydatki majątkowe – centralnego zakupu autobusów szkolnych na dowożenie dzieci do szkół.

Art. 47.

Ilekcóż w ustawie jest mowa o Ministrze Finansów rozumie się przez to odpowiednio ministra właściwego do spraw budżetu, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw instytucji finansowych.

Art. 48.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2008 r.

4 tys. zł

Wzrost

Część	Dział	Rozdział	Treść	Poz.	Plan na 2008 r.	z tego:							Finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej
						Dotacje i subwencje	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	Wydatki bieżące jednostek budżetowych	Wydatki majątkowe	Obsługa długu publicznego	Środki własne Unii Europejskiej	13	
						w tysiącach złotych							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
74	750	75003	PROKURATURA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA Administracja publiczna Prokuratura Generalna Skarbu Państwa	1 2 3	21 576 21 576 21 576		16 16 16	21 185 21 185 21 185	375 375 375				
75	750	75006	RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI Administracja publiczna Rządowe Centrum Legislacji	1 2 3	15 684 15 684 15 684		4 4 4	15 580 15 580 15 580	100 100 100				
76	600 752	60047 75212 75214	URZĄD KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ Transport i łączność Urząd Komunikacji Elektronicznej Ochrona narodowa Pozostałe wydatki obronne Wykonywanie funkcji Państwa Gospodarza (HNS)	1 2 3 4 5 6	97 195 96 479 96 479 716 164 552		63 63 63	67 307 67 143 67 143	20 052 19 500 19 500			9 773 9 773 9 773	
78	757	75701 75704	OBSŁUGA ZADŁUŻENIA ZAGRANICZNEGO Obsługa długu publicznego Obsługa zadłużenia zagranicznego, należności i innych operacji zagranicznych Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego	1 2 3 4	5 924 540 5 924 540 5 760 263 164 277					5 924 540 5 924 540 5 760 263 164 277			
79	757	75703 75704	OBSŁUGA DŁUGU KRAJOWEGO Obsługa długu publicznego Obsługa skarbowych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych na rynku krajowym Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego	1 2 3 4	21 885 070 21 885 070 21 673 070 212 000					21 885 070 21 885 070 21 673 070 212 000			